

Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН. ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 18 лютого 1984 року

№ 22 (3373).

Ціна 2 коп.

Ленінським курсом

Вірність нашої партії ленінському курсу яскраво продемонстрував позачерговий Пленум ЦК КПРС, який одногласно обрав Генеральним секретарем ЦК КПРС товариша Костянтина Устиновича Черненко.

Наш учительський колектив, як і весь радянський народ, гаряче підтримує рішення лютого Пленуму. Уважно ознайомившись із промовою на цьому Генерального секретаря ЦК КПРС товариша К. У. Черненко, ми ще раз переконалися в тому,

що й надалі, буде цілеспрямовано і наполегливо проводитись у життя лінія, вироблена XXVI з'їздом КПРС і наступними Пленумами ЦК на інтенсифікацію виробництва, підвищення ефективності економіки, прискорення науково-технічного прогресу, реалізацію Продовольчої програми.

Одногласно схвалюють радянські люди обрання Генеральним секретарем ЦК КПРС товариша К. У. Черненко, його промову на Пленумі, яка підтверджує твердий курс нашої партії

А. НАБУЗАН,
секретар учительської комсомольської організації СШ № 1, член РК ЛКСМУ.
Долинський район.

Робітничі ініціативи

Ще й ще раз перечитую промову Генерального секретаря ЦК КПРС К. У. Черненко на лютовому (1984 р.) Пленумі ЦК КПРС. Скільки теплих слів у ній про тих, хто сьогодні на передовій, про робітників і колгоспників.

«Прислухатись до слова, що йде з робітничого середовища, з переднього краю соціалістичного будівництва, радитися з людьми праці — це й сьогодні повинно бути найпершим обов'язком, глибокою внутрішньою потре-

бою кожного комуніста-квітника».

Прислухатись до слова... Як просто і вагомо сказано. Адже без уважного ставлення керівників до трудових починань, ініціатив не може бути й мови про рух вперед, про комуністичне ставлення до праці. Це на ділі доводять члени комсомольсько-молодіжної ланки по вивезенню добрив райсільгосп-хімії, де керівником комсомольців Іван Уманець.

Виробництво багато відрізняє від того, що керівники іноді ігнорують ініціативу знизу. Я не дарма загадав ланку Уманця. Справа в тому, що ці хлопці, які працюють на чотирьох

бульдозері і тракторі-лопаті, виступили з ініціативою працювати за бригадним підрядом. І, звичайно, якби керівництво, партія і комсомольська організація об'єдналися не підтримали молодих, то це не було б на користь загальному результату.

У січні комсомольсько-молодіжна ланка вивозила добрива у колгосп імені Шевченка і зробила це високоякісно, у строк, перевищивши доведені завдання.

О. ОЛЕФІРОВ,
секретар комсомольської організації райсільгоспхімії.

Олександрійський район.

РЕПОРТЕР

Вечір молодого виборця

Відбувся недавно у Маловисківському міському будинку культури. У залі зібралися робітники цукрового заводу, міжгосподарської птахофабрики, викладачі дитячої музичної школи, працівники районного відділу культури та інших підприємств, установ і організацій міста.

Уважно слухали юнаки і дівчата голову районного народного суду І. В. Яковлева. Він розповів про порядок проведення виборів до Верховної Ради СРСР, про демократизм радянської виборчої системи, її переваги над буржуазною.

Від імені молодих виборців виступила працівниця районної бібліотеки Ольга Байбузан. Вона заперечила присутніх, що в день виборів усі юнаки і дівчата віддадуть свої голоси за кандидатів нерушного блоку комуністів і безпартійних.

Учасників вечора привітали учні і викладачі міської дитячої музичної школи.

М. ТКАЧЕНКО.
м. Мала Виска.

Майстерність демонструють учні

У жовтні минулого року в кожному навчальному закладі системи профтехосвіти почалися огляди художньої самодіяльності, присвячені 40-річчю визволення нашого міста від німецько-фашистських загарбників.

Недавно такий огляд-конкурс відбувся у нашому технічному училищі. Як на свято прийшли на нього хлопці й дівчата. Вони підготували цікаві номери художньої самодіяльності. Були визначені групи-переможці огляду художньої самодіяльності. Ними стали майбутні контролери-касири ошадних кас, контролери ВТК та слюсарі-інструментальники (групи 15, 14, 5, де групкомсортами відповідно Тетяна Кучер, Тетяна М'яло та Анатолій Услистий). Серед груп, які сформовані з учнів, що прийшли навчатися до нас після восьмого класу, першими були слюсарі-ремонтники (група 6, групкомсорт Андрій Стиненко).

Переможці огляду нагороджені почесними грамотами, адміністративної та комсомольської організацій технічними та одностенними експерсіями.

Ю. МУХАМЕДЖАНОВА,
голова учпрофкому Кіровоградського ТУ № 6.

XXVI РІШЕННЯ ЗІЗДУ — В ЖИТТЯ

П'ЯТИРІЧКА: РІК ЧЕТВЕРТИЙ

Розглянувши підсумки соціалістичного змагання серед комсомольсько-молодіжних колективів області у 1983 році, бюро обкому ЛКСМУ України визначило переможців.

Перші місця присуджено:

У промисловості — комсомольсько-молодіжній бригаді механічного обробку шин переміщення Кіровоградського виробничого об'єднання «Друкмаш» (керівник О. В. Меліхов, групкомсорт В. В. Габдусманов). План року виконано на 136,2 процента. Всю продукцію КМК здав із

молодіжному колективу вантажної електровозної колони імені XXV з'їзду КПРС станції Знам'янка (керівник М. А. Пфафенрай, групкомсорт Е. О. Костів). У 1983 році проведено 3919 великогазових поїздів. Понад план перевезено 2,2 мільйона тонн народногос-

ву промоб'єднання і головні райунівермагу (керівник В. Малакян, групкомсорт В. Сидорков). План виконано на 116 процентів. У колективі висока культура обслуговування покупців.

У громадському харчуванні — комсомольсько-молодіжному колективу кондитерського цеху Новоміргородського комбінату громадського харчування (керівник Т. Б. Картуно-

комсорт В. Поклад). При зобов'язанні на 1983 рік 3500 кілограмів КМК одержав 3877 кілограмів молока від корови.

Серед КМК тракторних бригад — комсомольсько-молодіжному колективу тракторної бригади № 1 колгоспу імені Комінтерну Онуфрієвського району. (Керівник А. Литвин, групкомсорт М. Білиця). КМК виробив за рік 55727 гектарів умовної оранки, зеконимив 19538 кілограмів паливно-мастильних матеріалів.

Серед КМК автогаражів господарств області — комсомольсько-молодіжному колективу автогаража радгоспу імені Куйбишева Бобринецького району (керівник В. А. Івашин, групкомсорт В. А. Гура). Колектив водіїв виробив 2718 тисяч тонно-кілометрів, зеконимив 2800 кілограмів паливно-мастильних матеріалів.

Наш кор.

Правофлангові змагання

першого пред'явлення.

У вугільній промисловості — комсомольсько-молодіжному колективу машиністів екскаватора Е-2503 № 12 вуглерозрізу «Бандурівський» виробничого об'єднання «Олександрівський» (керівник В. І. Погрібний, групкомсорт П. Р. Ольховик). З виробничим завданням гірники справилися на 127,4 процента. Річне завдання виконали до 16 вересня 1983 року. Понад план видано на-гора 107,2 тисячі тонн вугілля.

У машинобудуванні — комсомольсько-молодіжному колективу бригади електрозварників механо-складального цеху № 2 виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка» (керівник О. П. Попов, групкомсорт М. І. Дорош). План 1983 року виконано на 168 процентів. У бригаді 6 ударників комуністичної праці.

У будівництві — комсомольсько-молодіжній бригаді мулярів тресту «Кіровоградмаш» (керівник М. Ф. Шацьковська, групкомсорт Н. П. Рубан). План будівельно-монтажних робіт виконано на 143 проценти.

У легкій промисловості — комсомольсько-молодіжному колективу в'язальниць Кіровоградської панчішної фабрики (керівник Ю. М. Дамаскін, групкомсорт Т. Г. Вербицька). Виконання плану становить 133 проценти. У КМК працює одиниця ударників комуністичної праці.

На залізничному транспорті — комсомольсько-

подарських вантажів. Зеконимено 325 тисяч кіловат-годин електроенергії.

В автотранспорті — комсомольсько-молодіжному колективу бригади другої автоколонни Кіровоградського АТП 10064 (керівник В. Д. Івашенко, групкомсорт О. В. Бондар). З річним завданням КМК справилися на 112 процентів, зеконимив 4600 кілограмів паливно-мастильних матеріалів.

У харчовій промисловості — комсомольсько-молодіжному колективу цеху продукції з незбираного молока Маловисківського заводу сухого молока (керівник Т. І. Чорна, групкомсорт Л. І. Грицай). Планове завдання виконано на 120 процентів. КМК апровадив раціоналізації, річний економічний ефект від яких становить 1800 карбованців.

У побутовому обслуговуванні — комсомольсько-молодіжному колективу Бобринецького радіоапарату (керівник В. А. Климов, групкомсорт А. А. Крутий). Понад завдання КМК надав послуг населенню на 1600 карбованців.

У зв'язку — комсомольсько-молодіжній бригаді телефоністок цеху МТС Кіровоградської телеграфно-телефонної станції (керівник Г. П. Василенко, групкомсорт Е. І. Тернавська). Річний план виконано на 124 проценти.

У торгівлі — комсомольсько-молодіжному колекти-

ва, групкомсорт Н. І. Когда). План виробництва продукції виконано на 110,9 процента.

Серед КМК молочно-варних ферм — комсомольсько-молодіжному колективу молочно-варної ферми № 3 колгоспу імені Леніна Долинського району (керівник Х. Радченко, групкомсорт Н. І. Когда).

Торік Наталія Андрієнко закінчила Дмитрівське сільське професійно-технічне училище № 9, де набула спеціальності майстра-квітника. Нині вона працює в овочевій теплиці господарства «Путь Ілліча» Знам'янського району. Вирощує розсаду огірків, пильнує за тим, щоб у парнику, який за нею закріплений, нормальними були температура, вологість. Та не тільки роботою славетися дівчина. Знають її як активну учасницю художньої самодіяльності. Вміє Наталія і працювати. І відпочинку свій організувати.

На знімку: комсомолка Наталія Андрієнко в овочевій теплиці господарства.

Фото Р. ФУРСИ.

ОБГОВОРЮЄМО ПРОЕКТ ЦК КПРС
ПРО РЕФОРМУ ШКОЛИ

ОРАТОР ТЕЖ...

Проект ЦК КПРС про реформу школи ще раз згадує турботу партії про навчання й виховання підрастаючого покоління. У проекті сказано, що основною фігурою у навчальному і виховному процесі є вчитель.

Яким він повинен бути? Найперше — повним ма-ти глибокі знання зі свого фаху, знати життя нашої країни, її історію та сучасність. Він повинен бути добрим, людяним, по-батьківськи ставитися до дітей. Він повинен бути зразком у всьому для своїх учнів.

І ораитором, трибуном теж! І. Я. Франко писав, що в слові є жар, є вогонь!

Я не забуду, як ми, молоді вчителі, побували в одній із шкіл на уроці української літератури. Десятикласники вивчали «Слово про рідну матір» Максима Рильського. Вчителька спершу озгайомила учнів із твором. І як! Сама прочитала його напам'ять. Прочитала пристрасно, з глибокою любов'ю, з вірою, несучи дітям думи, мрії поета. Учні, наслідуючи вчительку, майже всі вичили напам'ять поему Рильського.

А згодом, коли я уже працював завучем, теж побував на уроці, темою якого було вивчення «Слова...» Рильського. Педагог коротко перекладав зміст твору, а потім заходився розповідати про художні засоби — порівняння, епітети, метафори. І краса твору, і сила його обчину-ди учнів...

Тепер помічниками вчителя є кіно, записи голосів поетів і артистів, але все ж основним лишається його слово, його вміння подати тему, розкрити її по-особливому, по-своєму.

Слово! Воно буває або цікавим, пристрасним, захоплюючим, або таким собі — лише для обов'язку, для виконання навчально-го плану.

Але є ще педагоги, для яких поети здебільшого однакові, бо розповідають вони про всіх одне й те ж — біографічні дані, зміст твору, художні засоби,

знання їхньої творчості. Школа — не театр, учитель — не артист. Не можна щоденно займатися художнім читанням, потрібні і вивчення художніх засобів, й інше. Але не повинно бути байдужих на уроках, треба, щоб кожне слово розкривалося для дітей глибоко.

Де ж учитель має навчатися художнього читання, набувати вміння бути ораитором? Безперечно, в інститутах, в університетах.

Проект реформи справ-ведливо передбачає ввести в педагогічних інститутах п'ятирічний курс навчання. Додатковий рік піде на поглиблення вивчення теорії, на продовження практики в школах. Треба передбачити і тісний зв'язок педагогічних інститутів, університетів з театрами. Він буде тільки на користь, бо слово — головна зброя в руках і артиста, і вчителя.

Є вступні іспити з літератури. І якщо на філологічних, історичних факультетах екзаменатори зрідка й попросять абиту-рієнтів прочитати щось напам'ять, то на інших... А словом же повинні володіти й викладачі хімії, математики, фізики...

Після закінчення середньої школи чимало випускників бажають вступити до педагогічних вузів. Кожному з них школа дає характеристики. Вона, оця характеристика, повинна бути головною для прий-мальної комісії вузу. Тож дуже хотілося б, щоб у тих характеристиках було записане таке:

«Брав (брала) активну участь у гуртку художнього читання, у шкільному хорі чи в драматично-му гуртку. Любить слово, вміє виразно читати...» Це ж на майбутнє, це — для роботи в школі. Бо кожен учитель — це і ораитор, трибун.

М. СТОЯН,
громадський корес-пандент «Молодого комунара».
с. Панчове,
Новомиргородський район.

СПОСІБ ЖИТТЯ — РАДЯНСЬКИЙ

КОМСОМОЛЬСЬКА ЕСТАФЕТА

Недавно комітет комсомолу колгоспу імені Жданова спільно з радою ветеранів господарства провели зустріч засновників колгоспу і перших комсомольців Рівного з молоддю колгоспу. Вона схвилювала і запам'яталася рівнянцям, адже комітет комсомолу, очолюваний Валентиною Артеменко, та голова ради ветеранів колгоспу Михайло Петрович Машинський запросили на вечір перших поселенців села Р. М. Волошина, Т. Л. Спориша, О. Т. Кравчука, організаторів і засновників колгоспу — першого секретаря комсомольської організації Іщенка, Віру Андріївну Босу, що очолювала господарство у 40-і роки та інших. Ветерани війни і праці, організатори колгоспу пригадували, як нелегко було заспокувати господарство у голодні 30-ті роки, поділилися спогадами про свої молоді роки.

Не залишилися у боргу і сьогоднішні комсомольці господарства. Було про що

довісти своїм старшим товаришам групкомсору тракторної бригади № 1 Миколі Одарченку, чий портрет записано на обласну Дошку Пошани, кращий пташник колгоспної птахофабрики, групкомсору КМК Аллі Пожидаєвій, учениці десятирічки, що очолює шкільну виробничу бригаду Людмилі Волошин, комсомольському ватажку колгоспу Валентині Артеменко.

Два роки очолює Валентина цю комсомольську організацію. Ще під час

навчання в сільськогосподарському технікумі товариші помітили в ній задатки організатора-ситуаціста і не помилились, обравши комсоргом. Після цього дівчина не розлучалася з комсомольською роботою — чотири роки працювала заступником голови колгоспу по роботі з молоддю на Дніпропетровщині, куди поїхала за направленням, а тепер цю ж саму роботу виконує тут, удома.

З того часу, як очолила Валентина комітет комсомолу, відродилася в колгоспі хороша традиція — завжди радитися зі старшими, заслуженими своїми земляками. Тому й зава-залися у комсомольських активістів міцна дружба і тісне співробітництво з радою ветеранів колгоспу. Ось і до Дня Радянської Армії і Військово-Морського Флоту вони готують

разом вечір зустрічі ветеранів війни з молоддю села.

НА ЗНІМКУ: у комсомольському осередку, який очолює близько 50 років тому Євдоким Андрійович Іщенко було 11 комсомольців, а нині в комсомольській організації, яку очолює Валентина Артеменко їх 70. Валентина завжди прислухається до порад старшого товариша і колеги.

Фото В. ГРИБА.
Новоукраїнський район.

НАЧЕДІ

У НАС В ГОСТЯХ СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК ДЛЯ МОЛОДІ
ОКРУЖНОЇ ГАЗЕТИ «ДОБРУДЖАНСКА ТРИБУНА»

Темпи плюс якість

Про свої високі зобов'язання на 1984 рік Центральному Комітету Комуністичної Спілки Молоді НРБ повідомив молодіжний колектив молочного комплексу села Орляк. Що вони під силу конякам та дівчатам-операторам машинного доїння, свідчать такі минулорічні показники: середній надій на корову — 4024 кілограми молока, а в ланках Белі Мехмедова, Гольсін Раджієвої та Джевлет Ахме-

дова — 5012. Девіз тваринників — темпи плюс якість. У минулому році всі сто процентів молочної продукції цього колективу (керівник Іван Цонев) прийнято по категорії найвищої якості.

Місячник побуту і сім'ї

Такий місячник проводить нині окружний комітет комсомолу разом із Толбукінським будинком соціалістичного побуту та культури.

Машина Тетяни Байчевої

Нову електроерозійну машину, змонтовану в інструментальному цеху Толбукінського заводу високовольної апаратури, довірили молодій фрезеру-

вальниці Тетяні Байчевої. Тепер вона обробляє деталі складної конфігурації, необхідні для всіх цехів підприємства. Цікаво знати, що нова машина полегшила виконання чимало операцій і підвищила якість обробки деталей. Тетяна Байчева йде попереду в соціалістичному змаганні інструментальників.

Добірку за матеріалами газети «Добруджанська трибуна» підготував Н. ДОБРІН.

ТОВАРИШ ПТУ

Знайшли свою дорогу

В Ігульському сільському професійно-технічному училищі № 4 майже самі хлопці. Воно й зрозуміло: готують тут трактористів-машиністів, водіїв-слюсарів, а робота ця любить чоловічі руки. Однак таке твердження спростовують Неоніла Полужкова, Людмила Шевченко, Галина Гавриш, Надія Іванченко, Ірина Луценко. Дівчат у училищі п'ятеро. Усі вони прийшли в СПТУ з навколишніх сіл. Надя Іванченко, наприклад, впродовж року в Ігульському. Тут і вирішила пов'язати свою долю із землею. Через рік-друга водитиме дівчина великий різного роду сільськогосподарську техніку, а нині разом із подругами вивчає будову сталевих машин, розбирається у хитромудрих схемах і таблицях.

Надію Іванченко і Неонілу Полужкову спільно обрали членами комітету комсомолу. Надя відповідала за побутовий сектор, на Надю покладено завдання випускати стіннівки і активізувати діяльність «Комсомольського прожектора». Крім дівчат, у комітеті комсомолу — Микола Бемашенко, Олек-

сандр Поліщук, Сергій Поладенко, Микола Нестеренко. Секретарем комсомольської організації в СПТУ № 4 молодий майстер виробничого навчання Андрій Воронін. Досвіду роботи в Андрія майже ніякого — тільки в цьому навчальному році після закінчення 2-го Харківського індустріально-педагогічного технікуму профтехосвіти повернувся він у рідне училище. Повернувся майстром виробничого навчання. Андрій міцно зв'язаний із ПТУ. Тут довгий час працювали його батьки, тут він одержав посвідчення тракториста-машиніста третього класу, звідси за направленням обласного управління профтехосвіти поїхав навчатися.

У райкомі комсомолу кандидатура Андрія Вороніна сумніву не викликала. Досвіду немає? А у кого він на початку був? Та й приріс Андрій душою до ПТУ.

Починати завжди нелегко. Це розумів комсомольський секретар. Ще він знав, що самому йому з усіма обов'язками, завданнями, планами не впоратися. Потрібен вірний і надійний помічник. Таким помічником став для Вороніна комітет комсомолу. Хлопці й дівчата, його члени, добре знають проблеми і знати своїх товаришів. Тому на засіданнях комітету комсомолу розв'язуються найрізноманітніші питання: і обговорення поведінки порушника трудової дисципліни, і підготовка до пастушного свідства, і підбиття підсумків роботи комсомольської організації на навчальний семестр.

На обліку в училищі 91 комсомолець. Ще не всі знає Андрій Воронін на прізвище, однак майже про кожного може розповісти, чим займається, яке має захоплення.

Ірина Луценко, наприклад, після закінчення проф-

техучилища буде поді-ем, працюватиме у різноманітному господарстві. Мчатиме сільськими путічками, милується буйними травами на широким луках, золотими хлібами на безмежних ланах. А нині в руках дівчини часто можна побачити кольорові олівці, фломастери. Ірина любить малювати. У підготовці до будь-якого святокового вечора вона бере найактивнішу участь. Разом з Ніною Полужковою готують випуски «Комсомольського прожектора», стіннівки. І хоч Ірина не в складі комітету комсомолу — ніколи не відмовляється допомогти оформити якийсь стенд чи випустити чергову «блискавку».

В училищі пачкалися і навчаються хороші хлопці і дівчата, — говорить вихователька гуртожитку профтехучилища Зоя Олександрівна Медведєва і запрошує мене в музей (вона завідує ним) училища. Власне, музею як та-

кого ще немає. Є кімната в гуртожитку, виділена для нього, є багато різних експонатів і є бажання учнів створити для своїх майбутніх колег, котрі придуть навчатися сюди через десять—двадцять років, історію рідного ПТУ. Зоя Олександрівна показувала мені карбування й аплікації, зроблені руками Сергія Дремлюги, Наталі Поліщука, Миколи Дзюбенка, Семена Балаганського. Вони вже закінчили училище, працюють, але тут їх пам'ятають. Про них нагадують виробі їх рук.

Про те, що в профтехучилищі добре поставлена спортивна робота, свідчать численні кубки і грамоти, які знаходяться в уже згаданому музеї. Грамотами райкому комсомолу, райспорткомітету, обласної ради ДСТ «Трудові резерви» нагороджені команди волейболістів, плавців, шахістів СПТУ № 4. Зберігається тут і почесна грамо-

та, якою адміністрація, партійна, профспілкова і комсомольська організації деревобробного цеху виробничого об'єднання по сілках «Червона зірка» нагородили за сумлінне ставлення до праці та високі трудові показники групу учнів, що працювали на підприємстві.

Грамоти, кубки, дипломи — свідчення успіхів і здобутків уже випускників училища.

— Але ми віримо, — каже З. О. Медведєва, — що цю колекцію обов'язково поповнять наші пінішні і завітрашні учні. Андрій Воронін, комсомольський секретар, у цьому теж не сумнівається. Він знає, що хлопці й дівчата в ПТУ підібрались веселі, дружні, роботящі. Є серед них спортсмени, є закохані у мистецтво. Та всі вони — природжені хлібороби. Вирости у селі і твердо вирішили: тут моє місце, тут моя естетика. Минуть роки, і вона стане дорогою. Єдино правильною життєвою дорогою.

О. СКРИТАНЬ,
спецкор «Молодого комунара».
с. Ігульське,
Устинівський район.

УРОК ПРАЦІ

Ось де проростіть для рук роботящих

Кожного четверга восьмикласники Йосипівської восьмирічної школи поспішають до своїх шефів — тваринників молочно-варної ферми № 3 місцевого колгоспу імені Леніна. Добровільними помічниками тут задоволені, бо працюють вони із совістю.

— Прибіжать — і корми

роздадуть худобі, і підмуть, а дехто й доїти береється, — хвалять хлопців і дівчат доярки.

У багатьох восьмикласників на цій фермі мамі працюють, тож стежку сюди вони знають ще з раннього дитинства. У сім'ях, де робітні руки в пошані, діти змалечку приносять до праці.

Для Олени Гарячук, Віктора Антонова, Тамари Воженської, Тетяни Суржко, Сергія Миколюка та багатьох їхніх товаришів

постійними стали візити на ферму.

Завідуючий МТФ № 3 Антон Всеволодович Рясюк бачить на фермі хлопців і дівчат, і у нього на душі тепліє. Він бо знає, як потрібні господарству робочі руки. А ходитимуть сюди учні, значить, приносять серцем до роботи, не боячись труднощів, не пасуватимуть перед першими невдачами. На фермі багато хороших доярків — і Л. І. Миколюк, і Л. В. Фаренюк, і М. Г. Рясюшенко, і Л. А. Біліко-

ла. Брати приклад сьогодинішим школярам з того.

Добре, що у восьмирічній трудове виховання сталять поряд із навчанням. Велика заслуга у цьому педагогічній школі. Бо саме праця, саме активна участь у створенні матеріальних благ допоможе учням у майбутньому стати дбайливими господарями.

В. ГОРЕНКО,
громадський кореспондент «Молодого комунар».
Вільшанський район.

Документальний нарис

Як було не впізнати... В ту щасливу мить, коли вона сама, припорошена снігом, нарешті переступила поріг його хати, Бойко згадав, що й Ольгу Іванівну він уже знав давно. Саме такою уявляв, чекаючи у ті дні довгожданого зустрічі. Упізнав би її молодого серед тисяч жінок ще з тієї незабутньої зими сорок четвертого, коли стояв на колінах перед Віктором і читав, читав на його обличчі все, про що бойовий друг не зміг розповісти...

Після зустрічі з Бойком Ольга Іванівна повідомила місце захоронення Григорія в Управлінні розшуку виконкому Союзу товариств Червоного Хреста і Червоного Німеччини і попросила допомогти знайти могилу чоловіка. За пошуки дружно взялися і працівники французького Червоного Хреста. За свідченням Володимира Самійловича, у перші дні після закінчення війни місцеві селяни і партизани перепоховали Вікторова (для Бойка — Вікторова, а для французів — капітана Петрова) з гір на кладовище села Веркоран (насправді — Веркурар). Тим-то французам, не припиняючи пошуків, невдовзі повідомили в Москву, що населеного пункту Веркоран у їхній країні нема.

Минав час. Про несласкі пошуки могили Вікторова 12 січня 1983 року розповіла газета «Известия». Читавмо тут і лист, який Ольга Іванівна якраз одержала з Франції від Еміля Бернара: «Мдам, прошу мене вибачити, що затримав відповідь, але пошуки виявились важкими, адже Ваш чоловік загинув під партизанською кличкою Петров, у той час як ми шукали Вікторова. Я бачився з мером комуні Веркурар, який добре пам'ятає Вашого чоловіка, прекрасного солдата. Він був похований з почесними у Веркурарі, де завжди шанували його пам'ять, а потім військові власті перенесли його прах на ліонське воєнне кладовище».

За вікном просторої світлиці його будинку тихо сіялися перші сніг. Уже вкотре слухаючи неквапно розповідь чоловіка, дружина Володимира Самійловича не витримує, іде в сусідню кімнату виплакати сльози, а Бойко, щоб якось угамувати і своє хвилювання, подає мені докладну карту Франції, де позначено весь їхній незабутній шлях від острова Джерсі в передгір'я Альп і далі, на південь, до Гренобля. Потім господар показує на стілі реліквії пам'яті. По-свідчення французького партизана, присяга, бойова медаль і посвідка до неї, фотографії багатьох «макізів» Франції, Польщі, Росії, Іспанії, Грузії — цілий альбом. Бачу, як тепліє в очах мого співрозмовника, спалахує і ще довго вогніть спогадів за спогадом. Рука його мимоволі тягнеться до кольорової фотографії (здається) Еміля Бернара. Того самого, який написав листа Ользі Іванівні. Тут же і лист в Осипняжку від бойового французького друга, ілюстрації сучасного міста Куртзон.

Так от, Еміль теж помилився, вважаючи, що капітан Вікторова похований на ліонському воєнному кладовищі, — повертається до нашої розмови Володимир Самійлович і розгортає відому уже мені цього раніше публікацію в «Известиях» за 6 січня «Ліон не забув», у якій Ф. Коломб, мер Ліона, сенатор від департаменту Рона повідомляє, що в 1960 році останки Григорія Вікторова були перевезені на національне кладовище Дюа міста Війторбани департаменту Рона.

Він обережно зортає газету, кладе її в папку і надовго замовкає. Щоб якось розвіяти глибокий смуток Володимира Самійловича, згодом підскакую до нього з фотоальбомом. Ось цей усміхнений іспанець Карлос, хоробрий «макізар», і в білій івовою аселе наспівуючи. А то — Войцех, із Ніколом Ананьїном, що живе нині в Грузії, бував вони в Альпах нерозлучними друзями. «Прощу тебе, — схвилювано закінчує свого листа до Бойка Жан Пуаро з Франції. — пиши про себе, про своїх російських колег, які були в «макі». Сердечно тисну руку, мій бойовий друже».

І Володимир Самійлович писав у відповідь. Про те що на фронтах війни проти фашистів мужньо билися 640 його односельців, з яких 228 полягли смертю хоробрих. Братські могили радянських людей, голод, поспішні і розрухи, політні загартівники, застане він після довгої розлуки на рідній землі. Біль душі викладає у своїх листах і про малолітній сиріт, солдатських вдов, які поруч нього запряжуться в плуг і оратимуть поле, густо скроплене людською кров'ю. Залюдні стане Бойко, «макізар» Вольдемар, клібором. І не знатимуть його роботящі руки спочинку, доки не заживлять рани землі. А як на місяць воєнних окопів, траншей і пороків урожайно зазвучать пшениці, як розквітнуть, мов наречені, молоді вишні під хатою, комуніст Бойко напише бойовим побратимам: «Вірю, що настане той день, коли й на кордонах люди випрошуватимуть хліб. Той день, який ми гуртом наближали в боях, який мусимо наближити й тепер». Напише Карлосу, Жану, Емілю, Войцеху, Меркетті, Арно, Іану — усім, хто не забув інтернаціональної мови альпійських «макі»: з очей — в очі, з папірця. Тієї мови, на якій у роки тяжких випробувань розмовляли всі чесні люди Європи, усього світу...

(Закінчення. Початок у №№ 15, 17, 18, 21).

— Сергію, що вас як директора ресторану найбільше хвилює у вашій роботі?

— Те, що й кожного керівника будь-якого колективу — авторитет підприємства. Поняття авторитету багатогранне, одним

довувати свою назву. Ми про це не забуваємо. Тому не випадково торік у першому кварталі провели декаду, протягом якої наші кухарі готували страви за київськими рецептами. Але ми маємо окремий прескуртант фірмових страв нашого міста.

ванців. Насправді цифра за минулий рік виїшла значно соліднішою — понад 83 тисячі.

Охоче молоді Кіровограда відвідує сьогодні і коктейль-бар ресторану. За останні три роки майже втричі зросла його ви-

сомольці і молоді. Комсорг Світлана Кролецька, куховарки Валентина Писова, Неля Єрофеева, офіціантка Оксана Пінчук — гордість нашого ресторану.

— Здібний і перспективний ще не означає висококваліфікований...

— Звичайно, високої кваліфікації молоді набуває вже тут, безпосередньо, як кажуть, на робочому місці. Маємо досвідчених наставників, щороку проводимо конкурс професійної майстерності. Не випадково двоє наших спеціалістів обслуговували Олімпійські ігри в Москві.

— І останнє запитання, традиційне: які плани у колективу на завтрашній день?

— По-перше — постійно підтримувати високу репутацію ресторану. По-друге — не топитись на місці, шукати і знаходити. Цього року ми закінчили повністю ремонтувати приміщення. Цікаво буде оформити не фойє. Тут ми хочемо запровадити новинку. А саме — чистку і дрібний ремонт одягу.

Кожної останньої декади місяця проводимемо дні високої культури обслуговування. Добре себе зарекомендувала бригада форма обслуговування —

СЛУЖБА СЕРВІСУ

— Я давно помітив, що коли мова заходить про ресторан, то говориться здебільшого про щось негативне у ньому. І нам, працівникам сфери обслуговування, стає прикро за таке упереджене і, прямо скажу, необ'єктивне ставлення до нашої роботи. Адже завдання ми ставимо перед собою серйозні і намагаємось їх серйозно виконувати. Саме так, як цього вимагає заклад, де людина може смачно поїсти, відпочити, поспілкуватися...

Так сказав нашому кореспондентові у недавній бесіді директор ресторану «Київ» міста Кіровограда С. А. Бедзай. Глянувши на ресторан не тільки очима засвідника, якому увечері нікуди час подіти, а й очима економіста, естета, гурмана тощо. На ресторан у місті і в селищі, який користується авторитетом. І який безнадійно чекає на своїх відвідувачів. Нам здається, що це цікаво і необхідно.

Тому, публікуючи сьогодні інтерв'ю з директором ресторану «Київ», редакція просить читачів продовжити розмову. Питання можна порушувати різні. А щоб легше нам було вести таку розмову, пропонуємо відповісти на кілька запитань, які ми поставимо після інтерв'ю.

Але спочатку — бесіда з С. А. Бедзajem.

підприємства

Говоритиму про конкретні напрями, за якими вдосконалюємо свою практику. Заклад громадського харчування повинен постійно дбати про розширення асортименту страв. На кожен рік ми складаємо спеціальний план проведення декад. Торік, наприклад, проводили декаду національних кухонь. А у вересні — жовтні, напередодні Дня Конституції, особливою популярністю користувалась декада кухні народів СРСР. У ці десять днів можна було замовити національні страви усіх 15 республік країни. І готувались страви оперативно — за півгодини. Звичайно, з наявних продуктів. Ресторан у ті дні мав дуже багато подяк від відвідувачів.

Прижилась у нас декада, яку ми назвали «Дарі кіровоградських полів». У ці дні ми реалізуємо овочеві страви. Та й узагалі вегетаріанці на наш заклад не ображаються.

«Київ» поглинає виправ-

У дні літніх шкільних канікул подбали, щоб у відвідувачів кафе «Сніжинка» розширили асортимент тістечок, фруктів, морсів, соків — проводили так звані дні ласування. З ініціативи Ленінського райкому комсомолу влаштували у ресторані дискотечні вечори під назвою «За чашкою чаю», у яких взяли участь кіровоградські студенти.

— Згадане вами кафе «Сніжинка» до вподоби кіровоградцям...

— Так, ми це знаємо. І надалі будемо йти саме таким шляхом — відкриттям підвідомчих закладів — розширювати аудиторію своїх відвідувачів. Коли позаминулого року з миською Радою народних депутатів, своїми шефами, заводом «Цукрогідромаш» і виробництвом «Кінотехпром», ми збирались відкрити «Сніжинку», то перекладали, що за рік надасть приріст до товарообігу в 60—70 тисяч карбо-

робничих потужностей. І знову виникає запитання: за рахунок чого? Приміщення бару капітально відремонтовано, встановлено світломузику, розширився асортимент продуктів.

Цього року хочемо біля ресторану побудувати літній павільйон, де могли б посмакувати морозивом діти. Зробити його привабливим, не схожим на інші...

Планиність кадрів у нас невисока. Через те, що постійно виконується план товарообігу. З 1982 року наш ресторан став основою виробничою базою підготовки кадрів для системи громадського харчування області. Випускники кулінарного училища управління громадського харчування обласного об'єднання проходять практику в ресторані «Київ».

Пішійший колектив працівників «Києва» молодий. Майже всі працюють — здібні і перспективні ком-

це коли відвідувача обслуговує не один офіціант, а кілька.

Словом, будемо дбати про авторитет підприємства: працюватимемо так, як і торік — щоб у «Київ» скарг та пропозицій не було скарг, а лише пропозицій і побажання.

Розмову від
В. БОНДАР.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Аби продовжити розмову, редакція просить читачів відповісти на ряд запитань. Як часто ви відвідуєте ресторан і з якої причини, нагоди? Чи задовольняє вас обслуговування в ньому? Як ви оцінюєте кухню «вашого» ресторану? Що б ви побажали ресторанному ансамблю? Як ви ставитесь до попинок, про які йдеться у інтерв'ю з директором «Києва»?

У читачів можуть виникнути й інші думки і пропозиції. Редакція чекає ваших листів.

Старт

Зростання —

ВІД МАСОВОСТІ —
ДО МАЙСТЕРНОСТІ

З НИЗОВОГО

колективу

Фізкультурні активісти області підсумували результати своєї минулорічної роботи, яка передусім була спрямована на виконання постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальше піднесення масовості фізичної культури і спорту».

В області нині діє 1424 колективи фізкультури, в яких систематично займається фізкультурною і спортом більше 396 тисяч робітників, колгоспників, школярів, студентів, учнів профтехучилищ. Яка ж оцінка в масовості і майстерності? Якщо, наприклад, говорити про масовість змагань першого етапу VIII Спартакіади України, то тут ми очікували більшого. В них не взяли участь 96 колективів. На старт вийшло менше третини жителів області. А ось показники майстерності порадували. Торік підготовлено 22 майстри спорту, 222 кандидати в майстри, 1471 першорозрядник, понад 149 тисяч спортсменів масових розрядів, майже 159 значків ГПО. Це значно більше, ніж планувалось. Однак обласний комітет ще хвилює те, що деякі працівники районних і міських спорткомітетів, об'їзди спортивних товариств, готуючи звіти, допускають формалізм, не дбаючи про достовірність даних про підготовку розрядників і значків ГПО. В грудні наші рейдери бригади побували в 195 колективах фізкультури, де було перевірено стан обліку і достовірності звітів. В 71 з них статистична звітність не підтверджувалась відповідною документацією.

Торік свої зусилля ми спрямували на забезпечення підготовки та успішні виступи збірних команд і окремих спортсменів на спартакіадних змаганнях, створення належних умов для роботи тренерів, підвищення їх спортивної майстерності. Остаточна оцінка була поставлена на фіналах VIII Спартакіади УРСР. Ми в своїй групі зайняли п'яте загальнокомандне місце. У фінальних спартакіадних змаганнях з 22 видів спорту взяли участь 283 наших спортсмени. Вони завоювали 4 золотих, 10 срібних, 7 бронзових медалей. Чотири представники Кіровоградщини виступили на фіналах VIII Спартакіади

народів СРСР. Борець класичного стилю Віктор Савчук став чемпіоном, здобув Сергій Мезенцев з плавання (дистанція 100 метрів, батерфляй) зайняла дев'яте місце Марина Корвєгіна, за збірну республіки успішно виступав самбіст Микола Казанцев.

У комплексному заліку за результатами виступів команд на змаганнях XVI Всесоюзної Спартакіади школярів, III спортивних молодіжних іграх, VIII літніх Спартакіадах УРСР та СРСР область зайняла четверте загальнокомандне місце в третій групі (на попередніх спартакіадах була лише дев'ятою).

До підвищення масовості і майстерності кликали старту обласної спартакіади міських, сільських і селищних Рад народних депутатів. На цих змаганнях виступило 88 міських і 263 сільських команди загальною кількістю 2507 фізкультурників і спортсменів. Було показано 14 результатів кандидатів у майстри спорту, 41 — першого розряду. Переможцями на спартакіаді стали представники Ленінського району м. Кіровограда та Олександрівського району. Турнір таблицю замикують добровільні, онуфріївці та петрівці.

Якщо, скажімо, олександрівці набрали 202 очки, то представники Петрівського і Онуфріївського районів мали всього по 91. Таке відставання пояснюється тим, що команди було укомплектовано не підготовленими спортсменами, а в деяких видах вони зовсім не виступали. У велосипедному кросі на старт не вийшло аж шість команд, бо в районах немає спортивних велосипедів.

Щодо комплексу ГПО, то його треба впроваджувати в дію за певною системою.

Якщо, скажімо, в Новоградському районі і Знам'янці торік підготовлено по 21 проценту значків від кількості населення, то в Маловісиківському і Новоукраїнському цей показник ледь перевищує цифру 14. Турбує й те, що нормативи ГПО погано складає молодь. Ось лише один приклад. У Новоархангельському районі 463 юнаків і дівчат віком 16—18 років склали залік

з ГПО. Це лише 30 процентів.

Рівень підготовленості значків ГПО показав обласний фінал чемпіонату країни з багатоборства

ГПО на призи «Комсомольської правди». Команда Петрівського району, наприклад, зайняла на ньому передостаннє місце серед сільських спортсменів. Цього й треба було чекати. Тут із 3097 підготовлених значків лише 339 мають золоті значки. А в Новомиргородському районі з 5441 лише 283 значків виконали розрядні нормативи з багатоборства ГПО.

Тож не дивно, що ці райони посіли останні місця в обласному соціалістичному змаганні по впровадженню комплексу ГПО.

Хочу порушити і таке важливе питання як зміцнення і розширення спортивних баз.

В області 27 типових стадіонів, 463 спортзали, 335 стрілецьких тирів, 3 плавальних басейни. Це дуже мало. Порівняйте: 1424 колективи фізкультури і 335 тирів. Тому й ясно, чому навіть на обласних змаганнях члени збірних команд міст і районів показують низькі результати з кульової стрільби і не підтверджують нормативів ГПО. Ще гостріше стоїть проблема з плавальними басейнами. Якщо вони є в Олександрії і Світловодську, то й готуються тут розрядники. Та в загальнообласному масштабі — це краплина в морі. Ще повільно будуються типові стадіони. Вони відсутні в Компаніївці, Устинівці, Онуфріївці. Навіть у Кіровограді ми не можемо провести легкоатлетичних змагань за повною спартакіадною програмою, бо стадіон спортклубу «Зірка» не пристосований для цього. Надіємось ще на спортклуб «Ікар», який готує свою базу для всесоюзної спартакіади авіаторів.

Гадаю, що тут вагоме слово мають сказати комсомольські активісти, які ще не повною мірою залучають юнаків і дівчат до участі в трирічній будівництві спортивних споруд. Адже нині починаються старту спартакіади «Юність». То кому ж, як не комсомольським працівникам об'єднати свої зусилля з фізкультурними активістами? Тож важливим є питання будівництва нових і належна експлуатація наявних спортивних баз. Без його розв'язання ми не матимемо зростання в масовості і майстерності.

О. БЕРЕЗАН,
голова обласного спорткомітету.

Sarajevo 84

▲ Слідом за чоловіками в боротьбі в турнірі фігуристів вступили одиночні. В цьому виді програми нашу країну представляють три учасники, серед яких безперечним лідером є учениця заслуженого тренера СРСР С. Жуна москвичка Олена Водорезова.

Змагання учасниці почали з обов'язкових вправ. Найкраще першу і третю

ХОДА БІЛОЇ ОЛІМПІАДИ

фігури виконала Водорезова. В другій найвищій оцінці одержала американка Розалін Самнерс, яка стала лідером змагань. Олена за сумою друга. За нею — чемпіонка Європи Катерина Вітт з НДР.

▲ В районі гори Ігман відбулася лижна естафета 4x10 км. На першому етапі за радянську команду виступав наш земляк — гонщик з Чернігівщини, чемпіон світу з цього виду Олександр Батюк.

Батюк передав естафету Олександрову Зав'ялову другим, відставши від збірної Швеції на 10,4 секунди.

Потім триразовий олімпійський чемпіон Микола Зиятов усе не так першим прийняв естафету, але перевага минулих етапів помітно розтанула. Третій 29-річний ветеранові слід було вести виснажливу суперечку на лижні з відомим шведським гонщиком Гунде Сваєм, який молодший за нього на сім років.

Довго титуловані спортсмени йшли один за одним. Потім — поруч, і все ж біля стадіону шведи відстають випередити Миколу Зиятова приблизно метрів на двадцять. У такому порядку вони і прийшли

на фініш. Шведська збірна змогла повторити олімпійський успіх після двадцятирічної перерви.

Срібними призерами стали гонщики СРСР, а бронзовими — лижники Фінляндії.

▲ На табло сараєвського стадіону «Зетра» тривалий час верхній рядок таблиці змагань спортоходів займало прізвище москвича Сергія Хлебникова. На дистанції 1500 метрів він показав — 1.58.83. Перевірити цей результат намагався досвідчений і титулований голландський ковзаняр Х. ван дер Дюйм, але його час виявився гіршим — 1.59.77.

Другому москвичу Олеру Бон'єву вдалося наблизитися до товариша по команді. Він фінішував на шість сотих секунд гірше — 1.58.89. Проте головним суперником нашого лідера став нідерландець Гастан Буше, який тут же — на Білій Олімпіаді вже виграв звання чемпіона на кілометрі. Хлебников реанімував стегна за його бігом і вже по відірванні зрозумів: Буше біжить за кращим графіком. І набагато знову фінішував переможцем — 1.58.36. Хлебникову дісталася срібна медаль.

ОЛІМПІЙСЬКИЙ РІК — НЕ ТІЛЬКИ ДЛЯ ОЛІМПІЙЦІВ

На лижі і ковзани

В області почався огляд-конкурс на кращу постановку фізкультурно-масової і оздоровчої роботи із зимових видів спорту.

До програми змагань входять масові старту виробничих бригад, цехів, відділів, учбових груп, спортивних сімей з нормативів комплексу ГПО на дистанціях лижного кросу, змагання з ковзанів, зимового багатоборства комплексу ГПО, спортивного орієнтування, туризму, турніри хокеїстів з шайбою і м'ячем. Всюди в містах, районних центрах, будинках управліннях і житлово-експлуатаційних конторах відбудуться змагання дитячих дворів команд на призи клубу «Золота шайба», на звання «Кращий юний лижник». На стадіоні «Зірка», зокрема, у вихідні дні, відбудуться масові старту юних ковзанярів на призи «Швидкі ковзани», у яких можуть взяти участь діти і підлітки.

Як тільки настане пого-

жі снігові дні, на лижні старту вийдуть студенти факультету фізвиховання Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна, технікумів — сільськогосподарського у м. Бобринці, машинобудівного та радянської торгівлі в обласному центрі, училищ — Олександрійського педагогічного, медичного та льотно-штурманського цивільної авіації м. Кіровограда. Збірна команда Кіровоградського вищого льотно-училища цивільної авіації перше взяла в ці дні участь у першості Української республіканської ради ДСТ «Спартак» з лижного кросу серед навчальних закладів. Наша команда увійшла в десятку кращих. Всі лижники виконали в естафеті нормативи першого спортивного розряду.

У рамках огляду-конкурсу триватиме республіканський Тиждень лижника. На старту запрошуються і вихованці дитячих

садків, і люди похилого віку. Дистанції лижних кросів — на вибір, в міру можливостей, головна перемога — це хороший настрій і бадьорість, зміцнення здоров'я.

А колектив фізкультури УТО «Кіровоград», наприклад, запланував провести змагання з зимового багатоборства комплексу ГПО серед усіх торговельних комплексів.

На міськомозкозаводі обласного центру щодня після роботи робітники різних цехів стають на лижі, щоб виконати нормативи комплексу ГПО. Уже відзначились майстри цеху Тетяна Ткаченко, токарь Михайло Козлов, наладчик Олександр Лескевич, показавши розрядні нормативи.

На багатьох спортивних базах працюватимуть консультативні пункти, де фахівці даватимуть поради щодо занять зимовими видами спорту, працюватимуть пункти прокату спортивного інвентаря.

В. ПЕРЕВЕРЗЕВ,
інструктор обпрди
ДСТ «Спартак».

Студенти факультету фізвиховання Кіровоградського педінституту імені О. С. Пушкіна готуються до лижного агітпробігу, присвяченого 40-річчю визволення Кіровоградщини

від німецько-фашистських загарбників. А поки що тренування — після лекцій, у вихідні дні.

На знімку: студенти

прокладають лижну трасу; на передньому плані — другокурсник Юрій БОНДАРЕНКО.

Фото В. ГРИБА.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» —
орган Кіровоградського
обласного комітету
ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050, МСП,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-37; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Зам. № 90.

Тираж 59075.

Газета виходить у вівторок чотирьох і суботу.
Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.